

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA
București, CALEA RAHOVEI — 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON No. 16, 98

S U M A R

JURISPRUDENȚA :

Curtea de casație, secția I: *Elena P. Christescu cu Dragomir Bănică* ;Idem, secția II: *N. Câmpeanu cu V. Tofănescu, contravenție la legea Meseriilor* ;Curtea de apel din Galați, secția II: *Salo Weissenberg cu Moștenitorii def. P. Dumitrescu, pentru proprietatea mărcii rahatului «Bella-Vista»* ;Curtea de casație din Franța: *Despre violare de domiciliu (art. 151 C. p. rom.)*, cu o Observație de d-l D. Alexandrescu ;Idem: *In materie de contravenție polițienească buna credință și intenția părților nu joacă nici un rol*, cu o Observație de d-l D. Alexandrescu ;

Jalbari, de d-l G. St. Demetriu ;

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 3 Martie 1906

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Președinte

Elena P. Cristescu cu Dragomir Bănică

Legea tocmelelor agricole.—Listele de rămășițe. — Modul legalizării lor, pentru a face probă în justiție și a obliga pe muncitori (art. 6 și 19 din legea tocmelelor agricole).

Legea pentru tocmelele de lucrări agricole, stabilind principiul că ori-ce act privitor la asemenea tocmele, ca să facă probă și să oblige pe părți, trebuie să fie legalizat de întreg consiliul comunal, de aci urmează că și lista de rămășițe de muncă agricole trebuie să fie legalizată tot de întreg consiliul comunal, pentru ca să facă probă în justiție și să oblige pe muncitori.

Decisiunea 111/906. — Respins recursul făcut de Elena P. Cristescu, contra sentinței Tribunalului Brăila cu No. 758/97, dată în proces cu Dragomir Bănică.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni în dezvoltarea motivelor de casare în lipsa intimatului ;

Pe d-l procuror St. Stătescu în concludinși fiind minoră în cauză.

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere. greșită interpretare a art. 19, 22 și 23 și rea aplicare a art. 6 și 15 din legea de tocmele agricole.

«Numai contractul agricol însuși, prelungirea sa și reinvierea lui se legalizează de întregul consiliu comunal, cât privește socotelile se depun la cancelaria primăriei de părți dacă nu sunt de acord, fără nici o altă formalitate iar dacă nu sunt de acord, primarul, un consilier și notarul au atribuțiunile judecătorești și dau decisiuni care prin neapelare în termen de 15 zile rămân definitive.

«Tribunalul hotărînd ca socotelile să fie încheiate de întreg consiliu comunal, sau după ce au fost încheiate de primar, legalizate de întreg consiliu a introdus o formalitate neprevăzută de lege și a lipsit de efecte un act care era perfect valabil sau în ori-ce caz valora cel puțin cât o probă incompletă ; tot prin acest chip a înlăturat și efectul definitiv ce legea dă încheerii primarului prin neapelare în 15 zile».

Avînd în vedere că înaintea instanțelor de fond P. Christescu autorul recurențelor, a întentat acțiune contra intimatului în recurs, spre a fi obligat să-i plătească o sumă de bani, provenind din niște rămășițe de muncă agricole neefectuate ; că pentru a-și dovedi acțiunea reclamantul a produs o listă de rămășițe de muncă agricole legalizată de primar și de notar, în care erau trecuți toți locuitorii rămași datorți muncii ; că tribunalul a respins acțiunea reclamantului pe motiv că lista nu este investită cu formele prescise de legea tocmelelor agricole ;

Considerând că legea tocmelelor agricole prin art. 19 impune celor ce exploatează moșii, fie proprietari, fie arendași, obligația de a socoti pe muncitori la sfârșitul fie-cărui an agricol și a depune înainte de 1 Martie, la primărie, listele de rămășițe în muncă sau în bani, ce ar mai avea pe la locuitori ;

Considerând că legea pentru tocmelele de lucrări agricole stabilind principiul că ori-ce act privitor la tocmelele agricole, ca să facă probă și să oblige pe părți, trebuie să fie legalizat de întreg consiliul comunal, urmează că și lista de rămășițe de muncă agricole trebuie să fie legalizată tot de întreg consiliul comunal, pentru ca să facă probă în justiție și să oblige pe muncitori ;

Că așa fiind, tribunalul n'a violat nici unul din textele din legea pentru tocmelele de lucrări agricole, când a refuzat forța obligatorie pentru muncitori listei de rămășițe legalizată numai de primar ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc. -

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 20 Martie 1906

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

N. Câmpeanu cu V. Tofănescu, pentru contravenție la legea Meseriilor

Legea meseriilor.—Fabrici. — Dacă fabricile intră în prevederile legii meseriilor. — Lucrători din fabrici neavînd carnet.— Dacă acest fapt constituie o contravenție la legea meseriilor.—(Art. 1 din legea meseriilor).

După art. 1 din legea meseriilor, fabricile ne fiind supuse prescripțiunii acestor legi, lucrătorii din fabrici care nu posedă carnete, nu pot fi considerați ca contravenienți la acea lege.

Decisiunea 735/906. — Respins recursul făcut de N. Câmpeanu contra cărței de judecată a judecătoreiei Ocolului Tg. Neamțu cu No. 82/906, dată în proces cu V. Tofănescu.

Curtea,

Ascultând pe d. procuror Sadoveanu în concluziuni în lipsa părților;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Numitul V. Tofănescu exercită meseria de țesător prevăzută în legea meseriilor la art. 1b.

Având în vedere cartea de judecată supusă recursului prin care se achită V. Tofănescu de faptul de contravenție la legea meseriilor, pe motivul că Ancel Izvoranu unde contravenientul exercită meseria de lucrător, fără carnet, este fabricant de sucmane în orașul Neamț;

Considerând că după art. 1 din legea meseriilor nu sunt supuse prescripțiilor acelei legi, între altele, și fabricile.

Că după acest text de lege lucrătorii din fabrică, care nu au carnet nu sunt supuși prescripțiilor legii meseriilor și dar nu pot fi pentru acest fapt, căzuți în contravenție;

Că într-o cât în speță se constată, că V. Tofănescu este lucrător în fabrica lui Izvoranu, cu drept cuvânt a fost achitat de judele de ocol, care n'a comis astfel nici o violare de lege;

Că, dar, motivul de casare e nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența din 24 Aprilie 1906

Președenția D-lui G. TANOVICEANU, Președinte

Decizia comercială No. 16

Mărci de fabrică. — Acțiune pentru respectarea proprietății unei asemenea mărci, constituită dotă. — Dreptul soților, ca administratori ai dotei, de a intenta acțiunea. — Intentarea ei atât de soții cât și de soții, în numele lor personal. — Validitate.

Dreptul de proprietate al unei mărci de fabrică, din chiar momentul când comerciantul a început a o întrebuința. — Dacă e nevoie de vre-o formalitate pentru a fi reținută și conservată această proprietate. — Depozit. — Lipsa acestei formalități. — Dacă această lipsă de formă încheie dreptul proprietarului mărcii la acțiunea civilă contra uzurpătorului.

Uzurpător de rea credință. — Dacă el se poate pune la adăpostul neretranscrierii mărcii, pentru a fi apărat de daune. — (Art. 1242 C. civil. art. 5 din legea mărcilor de fabrică și art. 19 din constituție).

1. De și în principiu este adevărat că o acțiune prin care se ținde a se obține respectarea proprietății unei mărci de fabrică, marcă creată și exploatată de o persoană și transmisă prin succesiune fiilor sale, care și-a constituit-o dotă la căsătoria lor, nu ar putea fi pornită de cât de soții ca administratori legali ai averii, însă, acest fine de neprire nu are rațiune de a fi atunci când o asemenea acțiune este pornită nu numai de soții ci și de soții, în numele lor personal.

2. Marca de fabrică sau denumirea de care un comerciant se servește, pentru a distinge produsele sale, de alte produse similare, devine proprietatea sa din chiar momentul când a început a o întrebuința; această proprietate, nu este supusă la nici o formalitate pentru a fi reținută și conservată, și faptul de a și însuși o marcă nu are nevoie de a fi însoțit de nici o declarațiune, de nici un titlu; că de și legea asupra mărcilor de fabrică cere ca comerciantul să și depună la tribunalul marca ce adoptă, însă, acest depozit, după părerea generalmente admisă, nu este atributiv de proprietate, ci numai declarativ, cu alte cuvinte, nu este de cât o manifestațiune exterioră a dreptului de proprietate, și nu servă de cât a constata în mod oficial

posesiunea mărcii pentru a avea drept la garanțiile speciale prevăzute de lege, în caz de usurpare, dreptul de proprietate existând independent de formalitatea depozitului, și lipsa acestei formalități nu poate înlătura acțiunea civilă în contra uzurpătorilor, ci singurul lucru ce pot perde din cauza neretranscrierii mărcii este numai dreptul de a cere urmărirea uzurpătorului pe cale penală, căci altfel, ar fi a nesocoti art. 19 din Constituție care declară proprietatea de ori-ce natură ca un drept sacru și inviolabil, principiu căruia nu i s'a putut aduce nici o atingere prin legea mărcilor de fabrică.

3. Uzurpătorul unei mărci de fabrică în contra căruia se dovedește o vădită rea credință, nu se poate pune la adăpostul articolelor din legea mărcilor de fabrică, cari prescriu formalitatea retranscrierii depozitului, pentru a putea fi apărat de obligațiunea de a plăti daune proprietarilor mărcii.

Curtea,

Asupra apelurilor făcute de Salo Weissenberg de o parte, și de Chiriachița D. Dimitriu, Zoe M. Georgescu, Elena N. Teoharie, Căpitan D. Dimitriu, Sub Locotenent M. Georgescu și N. Teoharie, de altă parte, contra sentinței comerciale cu No. 69 din 1905 pronunțată de Tribunalul Covurlui s. I;

Având în vedere că sezizată de aceste apeluri, Curtea este chemată a judeca următoarele două acțiuni:

1. Acțiunea intentată de primul apelant Salo Weissenberg contra d-lor Chiriachița D. Dimitriu, Zoe M. Georgescu, Elena N. Teoharie și N. Teoharie personal, și care acțiune are de obiect următoarele capete de cerere:

a) Să se declare ca proprietatea exclusivă a reclamantului marca de fabrică «Bella Vista», înregistrată la tribunalul Covurlui sub No. 118 din 23 Martie 1904 și întrebuințată de numitul pentru a distinge produsele fabricii sale de rahat din Galați, strada Brașovenilor No. 13 și să se declare mărcile alipite de N. S. Teoharie, imitațiune frauduloasă sau cel puțin ilicită a mărcii sale (a reclamantului) și în consecință să se valideze urmărirea făcută prin corpul Portăreilor Tribunalului Covurlui în ziua de 9 Aprilie 1904;

b) Să se interzică lui N. S. Teoharie sau orî căruia alt împuternicit al său de a mai întrebuința în viitor asemenea marcă;

c) Să se ordone radierea din registrele tribunalului a mărcii care constituie imitațiune frauduloasă a mărcii reclamantului și care a fost înregistrată de părțile la grefa tribunalului la 16 Aprilie 1904, posterior inserțiunei;

d) Să se ordone, în virtutea art. 19 din legea mărcilor, distrugerea mărcilor alipite pe produsul lui N. S. Teoharie, precum și a tuturilor etichetelor găsite în depozitul D-sale; și

e) Să i se acorde reclamantului suma de 1000 lei cu titlu de daune, fie pe baza art. 19 al. 3 din legea mărcilor de fabrică, fie în virtutea art. 998 Cod civil;

2. Acțiunea reconvențională introdusă de cei-lalți apelanți și care coprinde următoarele puncte:

a) Respingerea acțiunii lui Weissenberg;

b) Să se constate că marca sub denumirea de Bella Vista, pentru fabricațiunea de rahat și alte articole de cofetărie, este proprietatea lor exclusivă;

c) Să se interzică lui S. Weissenberg întrebuințarea acestei mărci.

d) Să se ordone distrugerea orî cărei reproducțiuni a zisei mărci, pe produsele fabricii lui S. Weissenberg;

e) Să li se acorde suma de 3000 lei drept despăgubiri pentru prejudiciul suferit; și

f) Să se ordone inserarea sentinței ce se va da în favoarea lor, pe comptul lui S. Weissenberg în zece ziare desemnate de tribunal;

Având în vedere că prima instanță prin hotărârea apelată a respins ca nefondată acțiunea lui Weissenberg și primind în parte acțiunea făcută de moștenitorii defunctului P. Dimitrescu, a declarat că marca «Bella Vista» este proprietatea exclusivă a acestora și

a condamnat pe Weissenberg să le plătească cu titlu de despăgubiri suma de 3000 lei, plus 200 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere mai întâi finele de neprimire opus de S. Weissenberg acțiunii reconvenționale și bazat pe dispozițiunile art. 1242 cod civil;

Considerând că reclamații în acțiunea reconvențională, arătând că marca «Bella Vista» a fost creată și exploatată de defunctul Petrache Dimitrescu, iar după moartea lui, a trecut prin succesiune în proprietatea ficelor sale, care căsătorindu-se, și-au constituit dotă, între altele, și sus zisa marcă de fabrică; S. Weissenberg conchide la respingerea acestei acțiuni ca neregulată introdusă de femei, de oare-ce potrivit art. 1242 cod civil, trebuia exercitată de bărbații lor;

Considerând că în fapt este necontestat și de altfel se vede din actele dotale prezentate Curței în copilegalizate, că la căsătoria lor, fie-care din cele trei fice ale defunctului P. Dimitrescu, și-a constituit dotă partea indiviză în averea rămasă pe urma numitului defunct, în care avere, după cum se constată din raportul de expertiză dresat cu ocaziunea procesului de eșire din indiviziune, se coprinde și marca de fabrică «Bella-Vista»; că așa dar este incontestabil — art. 1242 cod civil fiind categoric în această privință — că acțiunea de mai sus, prin care se tinde a se obține respectarea proprietății asupra mărcii în cestiune, nu poate fi pornită de cât de soți în calitate de administratori legali ai averii dotale;

Considerând însă că din examinarea zisei acțiuni reconvenționale se constată că ea a fost pornită nu numai de d-nele Chiriachița D. Dimitriu, Zoe M. Georgescu și N. Teoharie, ci și de soții d-lor anume: Căpitan D. Dimitriu, Sub-Locotenent M. Georgescu și N. Teohari, în numele lor personal; că și apelul se vede făcut atât de soții cu autorizația soților, cât și de aceștia personal, iar N. Teohari, care a făcut acțiunea și apelul, e imputernicit prin procură în regulă de către cei-lalți doi soți în calitate de uzufructuari ai averii dotale, în cât alegațiunea lui Weissenberg că bărbații figurează în instanță numai pentru autorizarea maritală, este neexactă în fapt;

Considerând că astfel fiind, în ce se atinge de soarta acțiunii reconvenționale, finele de neprimire propus de reclamantul principal S. Weissenberg se rezolvă în sensul că instanța, în această acțiune, are a fi considerată ca angajată numai față de cei trei soți personal în calitate de administratori legali ai averii dotale, eliminându-se din proces soțiile lor;

Că același fine de neprimire nu se poate întoarce în contra acțiunii lui Weissenberg, după cum se încearcă partea adversă, de oare-ce densusul nu a chemat în judecată pe părțile Chiriachița D. Dimitriu, Zoe M. Georgescu și Elena Teohari în calitate de succesoare ale defunctului P. Dimitrescu, pentru a li se interzice întrebuințarea mărcii Bella Vista, ce ar fi moștenit-o de la P. Dimitrescu, căci după cum se va vedea mai la vale, teza reclamantului consistă tocmai în a susține că dreptul de proprietate al moștenitorilor asupra mărcii avute de decujus s'a stins prin cauzele expuse în acțiune, ci le-a acționat în judecată ca pe niște persoane, care pentru prima oară și-au apropiat și înscris în registrul Tribunalului o marcă de fabrică pe care el (Weissenberg) și-a adoptat-o și înregistrat la Tribunal mai înainte lor.

In fond:

Considerând că din desbateri și actele produse de părți se constată în fapt, că Petrache Dimitrescu cunoscutul comerciant de rahaturi și articole de cofetărie din Galați, adoptând marca «Bella Vista» pentru a-și deosebi produsele similare, depune la Tribunalul local în ziua de 9 Aprilie 1888 marca de mai sus în conformitate cu dispozițiunile legii mărcilor de fabrică și uzează de ea până la 1891, când încetând din viață, lasă în urma sa patru fice minore, din care una a încetat

din viață fără moștenitori, Chiriachița s'a căsătorit cu Căpitanul D. Dimitriu, Zoe cu Sub-Locotenentul M. Georgescu și Elena cu comerciantul N. S. Teoharie; că în timpul minorității acestor fice și sub epitropia d-lor Luca Sari, P. Macri și N. S. Teoharie, fabricațiunea rahatului sub marca adoptată de defunctul P. Dimitrescu a continuat, și fiind-că cel din urmă tutore N. S. Teoharie, era și soțul uneia din moștenitoare, a luat el conducerea magazinului de cofetărie, continuând cu fabricarea rahatului sub marca Bella Vista și după închiderea tutelei în timpul de față, cei-lalți gineri neputându-se ocupa cu acest comerț din cauza profesiei lor; că acum doi sau trei ani, S. Weissenberg, reclamantul principal în acest proces, caută să cumpere marca Bella Vista de la moștenitorii lui P. Dimitrescu, însă neputându-se învoi, așteaptă să expire termenul de 15 ani pentru reînnoirea depozitului și în ziua de 23 Martie 1904 și aproprie această marcă sub cuvânt că e căzută în domeniu public și cere înscrierea ei la grefa Tribunalului local, după cum se constată din procesul-verbal sub No. 118 din sus arătata zi, iar la câte-va zile după aceea, cere și obține ordonanța prezidențială cu No. 2120 din 8 Aprilie 1904, în virtutea căreia portărelul Codru merge la magazinul lui Teoharie, reprezentantul moștenitorilor și declară urmărite, conform legii mărcilor de fabrică, un număr oare-care de cutii cu rahat purtând marca Bella Vista și etichete cu mențiunea «fabricat de N. S. Teoharie ginerile P. Dimitrescu Bella Vista Galați»; că cele trei moștenitoare ale defunctului P. Dimitrescu, văzând urmărirea pornită de Weissenberg, retranscriu la Tribunalul marca Bella Vista după cum se constată din procesul-verbal N. 123 din 16 Aprilie 1904, de oare-ce trecuse 15 ani de la înscrierea ei, iar la 19 Aprilie același an, fac o somație lui Weissenberg, prin care îl invită să desființeze depozitul ce făcuse la 23 Martie;

Considerând că Salo Weissenberg și sprijină acțiunea sa pe următoarele motive: 1) că marca Bella Vista nu mai aparține moștenitorilor defunctului P. Dimitrescu fiind căzută în domeniu public, prin faptul că după încetarea din viață a lui Dimitrescu, moștenitorii nu s'au conformat art. 5 din legea mărcilor de fabrică de a cere transcrierea mărcii pe numele lor în termen de 3 luni; 2) că nici după expirarea termenului de 15 ani prevăzut de art. 8 din zisa lege, moștenitorii nu au făcut reînnoirea depozitului; 3) că numiții moștenitori au încetat comerțul și fabricațiunea rahatului încă de la 1901, așa că dreptul de proprietate asupra mărcii s'a stins din acel moment conform art. 5 din aceeași lege; și 4) că N. S. Teoharie nu a lucrat nici o dată ca mandatar al moștenitorilor, ci pe comptul său propriu și cu altă marcă;

Considerând că de modul cum au a fi rezolvite cestiunile deduse în judecata Curței prin acțiunea lui Weissenberg depinde și soluțiunea procesului intentat contra lui de moștenitorii lui P. Dimitrescu; că ceea-ce înlesnește mai cu seamă tranșarea primelor două cestiuni, fiind cele-lalte două cestiuni, anume, dacă moștenitorii lui P. Dimitrescu au încetat vre-o dată comerțul și fabricațiunea rahatului sub marca Bella Vista adoptată de autorul lor și dacă N. S. Teoharie a lucrat în conducerea acestui comerț în numele celor-lalți moștenitori, sau numai pe propriul lui compt și sub altă marcă, cum se susține de Weissenberg, aceste cestiuni cată a se rezolvi mai întâi;

Considerând că din scrisorile produse de moștenitorii P. Dimitrescu și atașate la concluziunile scrise depuse la tribunal, scrisori emanate de la diferiți comercianți atât din țară cât și din streinătate, și relative la diferite comenzi de rahaturi, se stabilește cu certitudine că, după moartea lui P. Dimitrescu, moștenitorii săi, la început prin tutorii lor, iar mai târziu prin N. Teoharie, soțul uneia din moștenitoare și cumnatul celor-lalte, au fabricat continuu și pus în comerț rahat purtând marca Bella-Vista; că acest lucru se mai constată cu

aceiași absolută certitudine și din depunerile martorilor audiați în cauză și de a căror sinceritate Curtea n'are nici un motiv de a se îndoi; că în adevăr: martorul Anastase Petala spune, că Teoharie a exercitat continuu de vre-o 5-6 ani comerțul fabricând rahat sub marca Bella-Vista, fiind înțeles cu cei-l'alți succesori, apoi martorul Ioanidi de la cofetăria Universelle din Galați arată de asemenea că moștenitorii lui Dumitrescu au fabricat și fabrică și azi rahat cu marca Bella-Vista, mai afirmând încă, că și după înscrierea mărcii de către Weissenberg, a continuat a cumpăra rahat Bella-Vista de la Teoharie; tot cam în același sens e depunerea lui Constantin Ciobanu din București, care declară că a cumpărat rahat de la Bella-Vista, făcând comenzile pe adresa «Bella-Vista» Galați. Dar ceva mai mult, chiar Nae Rădulescu cofetar din Galați, propus ca martor de însăși Weissenberg declară, că în timpul minorității moștenitorilor lui P. Dumitrescu, era lucrător la fabrica de rahat Bella-Vista și știe că se lucra asemenea rahat;

Considerând că, ceea ce mai dovedește încă că numiții moștenitori n'au încetat fabricațiunea rahatalui sub această marcă este și faptul că cu ocaziunea urmării făcută de portărel s'au găsit la magazinul lui Teoharie mai multe cutii cu rahat purtând marca Bella-Vista, precum și împrejurarea că, după cum se constată din depunerile martorilor Petela și avocatul Gămulea, s'au urmat tratative între Weissenberg și moștenitorii lui Dumitrescu pentru vinderea mărcii Bella-Vista, primul martor declarând că în timpul din urmă i s'a spus de Weissenberg că dacă ar lua el această marcă, ea ar rămânea și ar putea să existe, iar dacă nu, are să se piardă încetul cu încetul, demonstrează că fabricațiunea rahatalui Bella-Vista, dacă nu era în plină dezvoltare, ca pe timpul când trăia defunctul P. Dumitrescu, însă nu încetase cu desăvârșire, cum se susține de Weissenberg;

Considerând că față de aceste certe dovezi, urmează neapărat a se considera ca fapt constant, că fabricațiunea rahatalui sub marca Bella-Vista, adoptată de P. Dumitrescu s'a continuat după moartea acestuia, și se continuă și azi, de către moștenitorii săi; că în zadar se luptă partea adversă pentru a dovedi contrariul, căci împrejurările invocate de ea nu au forța de a slăbi câtuși de puțin convingerea, ce Curtea și-a făcut în felul arătat mai sus: că în adevăr, împrejurarea că în Septembrie 1902 s'a vindut la licitație după cererea unui creditor întreaga marfă împreună cu ustensilele din magazinul de pe strada Mare nu poate duce numai de cât la concluzia că din acel moment s'a încetat cu fabricațiunea rahatalui, căci pentru această fabricațiune nu era nevoie de cine știe ce mașini și instrumente pe cari moștenitorii lui Dumitrescu nu le-ar fi putut procura din nou, spre a fabrica mai departe asemenea articol de cofetărie; că de asemenea nici faptul că moștenitorii lui Dumitrescu nu mai figurează înscrși între patentari din Octombrie 1901, încă nu dovedește că deșșii de fapt au încetat comerțul; dacă nu au plătit patentă, cu toate că e constatat că au făcut comerț, aceasta e o cestiune ce privește pe fisc; că în fine nici din faptul că tutorii nu au avut autorizația consiliului de familie și a Tribunalului de a continua comerțul, cum prescrie art. 10 și urm. din codul comercial, iarăși nu se poate conchide că după moartea lui P. Dumitrescu fabricațiunea rahatalui Bella-Vista ar fi încetat; că nici nu e cazul a se aminti despre o asemenea lipsă de autorizațiune, nefiind vorba de rezolvirea vre unui diferend născut din obligațiunile ce și-ar fi luat tutorii față de terții în exercițiul comerțului;

Considerând că, fiind bine probat în fapt prin dovezile expuse mai sus, cum că după încetarea din viață, fabricațiunea rahatalui Bella-Vista s'a continuat de către moștenitorii săi numiți mai sus, obiecțiunea lui Weissenberg că N. S. Teoharie nu ar fi lucrat nici o-

dată în această întreprindere în numele moștenitorilor, ci în numele și pe comptul său propriu și cu altă marcă, urmează a fi înlăturată ca pe o pură alegațiune lipsită de ori-ce temei; Că, în adevăr, din circulara distribuită de Teoharie pe la diferiți comercianți în scop de reclamă, în luna Februarie 1904, în care densul spunea că a luat inițiativa continuării mai departe a fabricării renumitului rahat Bella-Vista, însă sub propria lui firmă, căci din cauza unor neînțelegeri familiare — arată el — rahatul sub firma Bella-Vista nu va mai apare, până ce nu se va restabili înțelegerea, nu se poate trage o concluziune în sensul afirmațiunii lui Weissenberg; explicațiunea acestei circulari o găsim în chiar conținutul ei, adică, că ivinduse neînțelegeri între Teoharie și cei-l'alți moștenitori ai lui P. Dumitrescu cu privire la fabricațiunea rahatalui Bella-Vista, numitul a crezut că poate să profite de această împrejurare pentru a continua el singur și pe propriul lui compt fabricațiunea acestui rahat, folosindu-se de faptul că e ginerile lui P. Dumitrescu și de renumele de care se bucura marca Bella-Vista; că însă dacă de acest fapt imputabil lui Teoharie personal, s'ar fi putut plânge cei-l'alți moștenitori și cu drept cuvânt, căci prin anunțul de mai sus Teoharie uită pentru moment că era mandatarul lor și numai prin nesocotirea acestui mandat căuta să priveze pe cei-l'alți de drepturile ce aveau asupra mărcii Bella-Vista, nu poate însă să servească acest fapt lui Weissenberg ca dovadă contra lor (a moștenitorilor P. Dumitrescu) în susținerea tezei sale; că de asemenea nici declarațiunea făcută de Teoharie și consemnată în procesul-verbal dresat de portărel cu ocaziunea urmării ordonată de Președintele Tribunalului după cererea lui Weissenberg, aceia că densul (Teoharie) în calitate de moștenitor al defunctului P. Dumitrescu conduce magazinul și fabrică el însuși rahatul în cestiune de 10 ani, nu dovedește susținerea lui Weissenberg cum că Teoharie a lucrat în tot-d'a-una pe propriul lui compt, pentru că mai întâi el când a declarat că în calitate de moștenitor a fabricat rahatul Bella-Vista, a înțeles de sigur să spună că a făcut acest lucru în calitate de administrator legal al averii dotale a soției sale, în care se coprinde și dreptul asupra mărcii Bella-Vista, iar nu că el personal și-ar fi însușit această marcă; dar apoi ori-ce ar fi înțeles Teoharie să declare el personal, o asemenea declarațiune nu se poate opune moștenitorilor lui Dumitrescu; că de altfel susținerea lui Weissenberg e înlăturată prin însăși faptul său de a fi tratat cu numiții moștenitori (nu cu Teoharie personal) cumpărarea mărcii Bella-Vista, căci pe un comerciant ca Weissenberg nu-l putem crede așa de profan în ale legilor comerciale, în cât, dacă era adevărat cum pretinde densul, că moștenitorii Dumitrescu încetaseră comerțul și fabricațiunea rahatalui Bella-Vista, să fi intrat cu toate acestea în tratative cu ei ca să le cumpere o marcă, asupra căreia, în ipoteza de mai sus numiții nu mai aveau nici un drept față cu prima dispozițiune a art. 5 din legea mărcilor de fabrică; Că în ce privește certificatul cu No. 6517 din 17 Aprilie curent, alăturat la concluziunile scrise depuse Curței de Weissenberg, spre a dovedi că Nicolae Teoharie și are înscrisă firma pe numele său, personal, acest certificat cată a fi înlăturat pentru motivul că după cum indică chiar data eliberării lui, s'a produs după închiderea desbaterilor, cari au avut loc în ziua de 11 Aprilie;

Considerând că odată demonstrat că după încetarea din viață a lui P. Dumitrescu fabricațiunea rahatalui sub marca Bella-Vista s'a continuat de moștenitorii săi, iar nu de N. Teoharie pe propriul lui compt și sub altă marcă, cum se pretinde de Weissenberg, urmează că cele din urmă două motive invocate de acesta în susținerea acțiunii sale și bazate pe prima dispozițiune a art. 5 din legea asupra mărcilor de fabrică, sunt nefondate și cată a fi respinse;

Considerând că după ce s'a tranșat aceste două ces-

tiunii de fapt, urmează a se examina acum și cele-l'alte două motive, pe care 'și mai sprijină Weissenberg acțiunea sa și cari sunt următoarele :

1) Că dreptul moștenitorilor def. P. Dumitrescu asupra mărcii de fabrică Bella-Vista a încetat de oare-ce n'au transcris-o în termenul de 3 luni de la moartea autorului lor, după cum prescrie art. 5 al. 3 din legea mărcilor de fabrică ;

2) Că nici după expirarea termenului de 15 ani de la înscrierea zisei mărcii de către defunctul P. Dumitrescu, moștenitorii săi n'au avut grija să reînnoiască depozitul cum prescrie art. 8 din aceeași lege așa că din ambele puncte de vedere, susține Weissenberg, această marcă, fiind căzută în domeniul public, dânsul era în drept să și-o aproprie ;

Considerând că este constant în drept, jurisprudența și doctrina fiind aproape unanime în acest senz, că marca de fabrică sau denumirea, de care un comerciant se servește pentru a distinge produsele sale de alte produse similare, devine proprietatea sa din chiar momentul când a început a o întrebuința ; această proprietate nu este supusă la nici o formalitate pentru a fi reținută și conservată, și faptul de a-și însuși o marcă nu are nevoie de a fi însoțit de nici o declarațiune, de nici un titlu ; că deși legea asupra mărcilor de fabrică cere ca comerciantul să-si depue la Tribunal marca ce adoptă, însă acest depozit, după părerea generalmente admisă, nu este atributiv de proprietate, ci numai declarativ ; cu alte cuvinte nu este de cât o manifestațiune exterioară a dreptului de proprietate și nu servă de cât a constata în mod oficial posesiunea mărcii pentru a avea drept la garanțiile speciale prevăzute de lege în cas de uzurpare, dreptul de proprietate există însă, independent de formalitatea depozitului, și lipsa acestei formalități nu poate înlătura acțiunea civilă în contra uzurpătorilor ;

Că dreptul de proprietate asupra unei mărcii să dobândește din momentul când comerciantul a început a se servi de ea, independent de înscrierea mărcii la grefa Tribunalului, rezultă din diferitele dispozițiuni ale legii asupra mărcilor de fabrică, mai ales din art. 4 care zice : că marca adoptată, (și prin adoptată nu înseamnă înscrisă) de un comerciant sau de un fabricant nu se poate întrebuința de un alt comerciant sau fabricant pentru a deosebi produse de aceeași natură, precum și din art. 6 care hotărăște : că nimeni nu are dreptul a-și însuși de la sine o marcă adoptată (nu și înscrisă în registrul special al Tribunalului) de alt comerciant sau fabricant pentru a deosebi un stabiliment ;

Că aceasta este atât de adevărat, în cât, dacă un comerciant și-a înregistrat o marcă, fără însă să fi început a face uz de ea, n'ar avea dreptul să se plângă contra celui care i-ar uzurpa acea marcă mai înainte ca cel dintâi să fi început comerțul cu produsele, pentru care depusese marca ; că apoi ceea ce invederează încă că și în sistemul legii noastre faptul înregistrării unei mărcii de fabrică este numai declarativ de proprietate, iar nu atributiv, mai este și considerațiunea că în convenția încheiată între România și Franța pentru protecțiunea mărcilor de fabrică, convențiune aprobată prin legea din 19 Iulie 1889, se spune formal că depozitul e declarativ iar nu atributiv de proprietate ;

Considerând că odată demonstrat că depozitul nu este atributiv de proprietate, ci numai declarativ, urmează că în specie, dacă moștenitorii lui P. Dumitrescu nu au cerut transcrierea pe numele lor a mărcii de fabrică Bella-Vista moștenită de la autorul lor, prin aceasta dânsii nu au pierdut dreptul asupra arătatei mărcii ; dreptul lor de proprietate subsistă, putându-se servi de marca lor, fără a putea fi depozitați ; ceia ce au pierdut în adevăr prin faptul netranscrierii mărcii, este dreptul de a cere urmărirea uzurpătorului pe cale penală ; că a decide altfel ar fi să se nesocotească și art. 19 din Constituție, care declară proprietatea de ori-ce

natură ca un drept sacru și inviolabil și este imposibil a se presupune că prin legea mărcilor de fabrică s'a putut aduce vre-o atingere la acest înalt principiu decretat de Constituție ;

Considerând că, de altfel, chiar dacă s'ar putea admite, că moștenitorii lui P. Dumitrescu au pierdut dreptul asupra mărcii prin faptul neretranscrierii în termen de 3 luni, încă proprietatea mărcii, față cu cele expuse mai sus, tot lor le aparține, de oare-ce s'a dovedit că de la moartea lui Dumitrescu și până în prezent ei au fabricat rahat cu această marcă, așa că dânsii, fiind primii ocupanți ai mărcii, pot opune lui Weissenberg, care și-a însușit aceeași marcă abia în 1904, dreptul lor de proprietate asupra sus zisei mărcii ;

Considerând că pentru aceleași motive urmează a se decide, că numiții moștenitorii n'au putut pierde dreptul de proprietate asupra mărcii în discuțiune nici prin faptul nereînnoirii depozitului după expirarea termenului de 15 ani de la prima înscriere ;

Considerând că astfel fiind și aceste două motive, pe care se sprijină acțiunea lui Weissenberg sunt nefondate și cată a fi respinse ca atare ;

Considerând că odată stabilit că marca Bella-Vista aparține moștenitorilor defunctului P. Dumitrescu, că dânsii nu au pierdut dreptul de proprietate asupra ei nici prin neretranscrierea ei pe numele lor în termen de 3 luni, și nici prin reînnoirea depozitului după 15 ani, urmează că Weissenberg pe nedrept și-a însușit această marcă și deci acțiunea sa în contra numiților moștenitori este nefondată și cată a fi respinsă ca atare ;

Că în ce privește acțiunea intentată în contra lui Teoharie personal, ea cade de la sine, din momentul ce se decide că marca în discuțiune este proprietatea exclusivă a celor trei moștenitoare ale defunctului P. Dumitrescu.

În ce privește acțiunea intentată de cele trei moștenitoare ale defunctului P. Dumitrescu reprezentate prin soții lor :

Considerând că Salo Weissenberg însușindu-și marca Bella-Vista, care este proprietatea exclusivă a sus numiților moștenitori, prin aceasta a călcat dispozițiunile legii mărcilor de fabrică și deci cată a fi oprit de a mai întrebuința pe viitor această marcă și tot odată a fi obligat să despăgubească pe proprietarii mărcii de daunele ce au încercat prin fapta sa ;

Considerând că numitul pârât nu se poate pune la adăpostul articolelor din legea mărcilor, cari prescriu formalitatea retranscrierii depozitului, pentru a pretinde să fie apărat de obligațiunea de a plăti daune moștenitorilor Dumitrescu și de interzicerea de a mai întrebuința marca Bella-Vista, pentru că în contra sa se dovedește cea mai vădită rea credință ;

Că pentru a demonstra acest lucru este suficient a arăta, că de și numitul pârât avea perfectă cunoștiință că marca Bella-Vista aparține moștenitorilor lui P. Dumitrescu, căci după cum se stabilește cu depunerile marturilor Gămulea și Petala, dânsul intrase în tratative cu moștenitorii pentru a le cumpăra această marcă, cu toate acestea găsește de cuviință să și-o însușească, când a văzut că reclamanții nu mai voesc să o vîndă, din cauză că, fiind vorba de un fond cu caracter dotal, urma să se consemneze prețul vînzării ;

Că reaua credință atinge apoi culmea, atunci când, a căutat să cumpere de la martorul Anastase Petala creanțele, ce acesta ar fi avut în contra moștenitorilor Dumitrescu, pentru a-i sili să vîndă marca lor chiar cu condițiunea de a se depune suma la casa de consemnațiuni ;

Considerând, în fine, că cererea moștenitorilor Dumitrescu de a li se acorda daune este pe deplin justificată prin faptul că Weissenberg după ce și-a însușit marca Bella-Vista, a anunțat publicul prin publicațiunii în diferite ziare că comenzile pentru rahatul Bella-Vista, sunt a se adresa reprezentanților generali S. Weissenberg et C-ie pentru a se crede că ei reprezintă tot pe vechii proprietari ai fabricei Bella-Vista, precum și

prin comunicări verbale făcute comercianților să nu compunere rahat de la Teoharie (a se vedea depunerea martorului I. Ioanid);

Că, dacă se are în vedere că marca Bella-Vista este o marcă de seamă, una din puținele mărci din țară care a trecut hotarele și și-a menținut reputațiunea, dovadă medaliiile obținute și scrisorile Caselor Regale și Prințare din țară, din Serbia, Belgia, etc., apoi este evident că în urma manoperilor întreprinse de Weissenberg câștigul ce producea această marcă a fost simțitor redus;

Că Curtea ținând seamă de această pierdere de câștig, fixează cuantumul despăgubirei ce trebuie să plătească Weissenberg, la cifra de 3000 lei, care urmează a se plăti soților celor trei moștenitoare ale defunctului P. Dumitrescu, în calitate de administratori ai averii dotale;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) M. A. Beștelei, D. G. Tazlăuanu, G. N. Raicoviceanu, N. Dumitrescu.

Grefier (s) Al. Băltăgescu

Opiniune

Subsemnatul difer de opinia majorității pentru următoarele motive:

Legiuitorul prin legea mărcilor de fabrică și de comerț, a voit să curme starea de anarhie ce exista până atunci cu aceste mărci, nefiind nimeni sigur pe marca sa, care constituia un bun al său câștigat de multe ori în urma a mai multor ani de muncă onestă, și putând ori-cine a-și însuși, a imita o marcă a altuia, nefiind dispozițiunii categorice care să oprească aceasta. Legiferând în această materie, legiuitorul a prevăzut dispozițiunii formale a se îndeplini la punerea în aplicare a legii și în urmă în tot timpul cât ea va fi în vigoare. Astfel după ce definește ce se înțelege prin marcă de fabrică și de comerț, după ce dispune că o dată o marcă adoptată de cine-va nu mai poate fi luată de altă persoană, prin art. 7. arată modul cum cine-va poate deveni proprietarul unei mărci exclusiv pentru sine, și prin art. 8 arată timpul cât legiuitorul îi garantează această proprietate. Acest timp este, după acest articol, de 15 ani, și numai în caz când s'ar face un nou depozit îi se mai prelungește dreptul pentru alți 15 ani. Odată expirații 15 ani de la primul depozit nefăcându-se altul este fără îndoială că marca de fabrică a unui comerciant cade în domeniul public și poate fi luată de ori-cine, fără ca cel care a avut-o înainte să poată cere vre-o desdaunare sau ștergerea ei în persoana noului ocupant;

Pentru a pune în evidență mai bine că acest principiu, care la prima vedere ar părea puțin logic, însă astfel l-a adoptat legiuitorul, vom arăta și alte dispozițiunii ale acestei legi, care sunt bazate tot pe principiul acesta, *al luării la timp a unei înscrieri a mărcii de fabrică*. Prin art. 27 se prevede că ori-cine are și voește a-și menține dreptul său exclusiv asupra mărcii sale de fabrică la punerea ei în aplicație a legii acesteia, este dator ca în termen de 3 luni să o înregistreze la Tribunal, menținându-se în timpul acestor trei luni prioritate acelora care au o marcă anterioară, că să nu le poată fi luată prin surprindere în acest interval de altă persoană, însă acest termen de 3 luni odată trecut, ori cine, nu numai că poate lua ori-ce marcă neînscrisă de cine-va, dar chiar acel care a avut o marcă mai înainte și a neglijat a și-o înscrie în acel interval, nu-î mai este permis a pretinde o prioritate către acel care și-a înscris-o în termen (art. 30). Deci legiuitorul a voit ca, pentru un motiv sau altul, marca de fabrică ca să existe și să dea drepturi celui care o are, să fie înscrisă în mod regulat și preînscrisă după 15 ani în registrele Tribunalului, asemănându-se într-o parte cu hipotecile care nereînscrite în timp de 15 ani și pierd rangul;

Odată aceste principii ale legii stabilite și cunoscute,

în specie, Solo Weissenberg fără a mai discuta buna sau rea sa credință, văzând că a trecut 15 ani de la înscrierea mărcii de fabrică de către Dumitrescu și că moștenitorii săi, după expirarea acestui termen, nu au reînscris înscrisoarea conform art. 8, cu drept cuvânt a crezut că poate lua această marcă căzută în domeniul public și deci nu poate fi răspunzător de nici o daună morală sau materială către Căpitanul D. Dimitriu în calitate de administrator al averii dotale a soției sale Chiriachița D. Dimitriu, Sub L-t M. Georgescu în calitate de administrator al averii dotale a soției sale Zoe M. Georgescu și N. S. Teohari în calitate de administrator al averii dotale a soției sale Elena N. Teohari, și dânsul este în drept a avea în viitor firma Bella-Vista;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta nici cestiunea dacă moștenitorii lui Dumitrescu au încetat sau nu comerțul și prin aceasta, marca era iarăși căzută în domeniul public, nici cestiunea dacă bine stău în instanță D-nele Chiriachița D. Dimitriu, Zoe M. Georgescu și Elena N. Teohari ca soții, iar nu soții lor în calitate de administratori ai averii dotale, sunt de opinie a se admite apelul și acțiunea lui Solo Weissenberg și a se respinge apelul și în consecință cerea reconvențională a moștenitorilor lui P. Dumitrescu.

(s) G. Tanoviceanu.

Curtea de Casație din Franța, 13 Ianuar 1906.

Violarea de domiciliu.—Ușa închisă cu ajutorul unei petre — Deschiderea acestei ușe fără autorizarea proprietarului. — Existența delictului prevăzut și pedepsit de art. 184 C. pen. fr. (151 C. pen. rom).

Faptul de a intra în casa unei persoane, împingând și deschidând, fără autorizarea acestei persoane, ușa domiciliului său închisă și sprijinită cu o peatră, constituie delictul de violare de domiciliu, prevăzut și pedepsit de art. 184 din codul penal fr. (151 C. pen. rom.).

(Din Sirey, Suplim, la partea I, p. 28, col. 3).

Observație.—Pentru ca un particular să poată fi pasibil de pedeapsa prevădută de art. 151 din codul penal, trebuie ca el să se fi introdus în domiciliul altuia, contra voinței acestuia din urmă, *prin amenințări sau mijloace silnice* (violență). Amenințările nu pot fi adresate de către persoană, pe când mijloacele silnice sau violența, care consistă în ori ce întreprindere nelegitimă a puterii, pot fi îndreptate atât în contra persoanei cât și în contra lucrurilor. O violență îndreptată contra lucrurilor ar fi, de exemplu: o escaladare, o efracțiune, stricarea unui geam, a unei ușe, etc. (Vezi Garraud, *Tr. th. et pratique du droit pénal français*, IV, 1210, p. 120, ed. a 2-a). În specie, s'a considerat că o violență împingerea și deschiderea ușii, care era sprijinită cu o peatră.

Principiul în virtutea căruia domiciliul ori căruia cetățean este inviolabil, se aplică nu numai la locuința propriu zisă, ci și la dependințele și atenanțele sale. Astfel, când o casă de locuit este cuprinsă ca și dependințele sale, în incinta unei curți închise, dependințele și curtea fac parte din domiciliu cu

același titlu ca și casa de locuit. Trib. din Pau, *Pand. Périod.* 1904, 2. 166 și *Dreptul* din 1905, No. 23. Veđi și t. I a Coment. noastre de drept civil, p. 455, nota 1 (ed. a 2-a).

D. A.

Curtea de Casație din Franța, 13 Ianuar 1906.

Contravenție polițienească.— Bună credință — Intenție.— Fapt material.— Constatarea lui.

In materie de contravenții polițienești, buna credință și intenția părților nu joacă nici un rol. In asemenea materie, criminalitatea intenției nu este necesară pentru a atrage aplicarea legii penale, dacă faptul material este stabilit și constatat.

(Din Sirey, 1906, Suplem. la partea I, p. 28, col. 2).

Observație.— Caracterul principal și distinctiv al contravenției polițienești este că ea există, în genere, independent de ori-ce intenție criminală și de ori-ce voință răutăcioasă. «Legile de poliție, dic Chauveau et Hélie (*Th. du code pénal*, VI, 2719, *in fine*), nu cercetează și nu ved de cât faptul în sine; ele îl pedepsesc îndată ce este constatat, puțin importă cauzele și voința făptașului. Contravenția este deci un fapt material. *La contravention est toute matérielle*». Cpr. Répert. Sirey, v-is *Crimes, délits et contraventions*, 108.—Veđi însă Garraud, *Cours th. et pratique du dr. pénal fr.*, VI, 2773 (ed. a 2-a).

De aceea, se și decide la noi că circumstanțele ușurătoare nu sunt admisibile în materie de contravenții polițienești. Veđi decisiile citate în t. V a Coment. noastre, p 392, nota 2. In Franța însă, aceste circumstanțe sunt admise și în materie de contravenții (art 483, § 2 C. pen. fr., adaos prin L. din 28 April 1832). Veđi Chauveau et Hélie, *op. cit.*, VI, 2733; Garraud, *op. cit.*, VI, 2082.

Din cele mai sus expuse rezultă că buna credință a contravenientului și absența unei intenții răutăcioase nu pot șterge efectele contravenției. Veđi Répert. Sirey, *v^o cit.*, 109; Garraud, *op. cit.*, VI, 2797; Cas. fr., Sirey, 79. 1. 92; D. P. 79. 1. 379.—Veđi însă Le Sellyer, *Droit criminel*, I, 118.

Legea presupune însă, cu toate-acestea, că dacă contravenientul a călcat legea sau un regulament, el a avut libertatea suficientă de a nu le călca. Astfel, se decide cu drept cuvint, că dacă inculpatul justifică că s'a găsit într'un caz de forță majoră care l'a pus în imposibilitatea fizică de ase conforma legii sau regulamentului, el trebuie să fie achitat. Veđi Répert. Sirey, *v^o cit.*, 110 și decisiile citate acolo; Garraud, *op. cit.*, VI, 2774, p. 431.

Dovada cazului fortuit sau forței majore nu

poate însă să resulte de cât din documente legale, de câte ori ea are de efect dărîmarea constatărilor făcute printr'un proces-verbal regulat. Cas. fr. Sirey, 56. 1. 276; Sirey, 65. 1. 431.

Art. 57 din codul penal, care apără de penalitate pe acel ce a comis o crimă sau un delict în stare de smintire și în ori ce altă stare de pierderea uzului rațiunii printr'o cauză independentă de voința sa, este aplicabil și în materie de contravenții polițienești, caracterul voluntar al acțiunii sau al omisiunii fiind baza ori căreia responsabilități. Cpr. Garraud, *op. cit.*, VI, 2774, p. 431. De aceea, art. 51 din codul german dispune, cu drept cuvint, că nu există act de natură a fi pedepsit [*eine strafbare Handlung ist nicht vorhanden*] de câte-ori autorul său, în momentul săvirșirii acestui act, era lipsit de cunoștință, sau într'o stare de boală ori de turburare mentală, care exclude liberul exercițiu al voinței sale, *durch welchen seine freie Willensbestimmung ausgeschlossen war* (1).

Tot astfel, nu mai incape nici-o îndoială că trebuie să aplicăm minorului de 15 ani, care ar fi comis o contravenție, art. 63 din codul penal; ceea ce însemnează că, pentru a putea fi condamnat, tribunalele trebuie să constate că el a lucrat cu pricepere; căci acel care nu-și da seama de actele sale, nu poate fi responsabil nici de imprudență sau neglijență. (Cpr. Garraud, *op. cit.*, VI, 2774, p. 431; Répert. Dalloz, *Supplément*, v^o *Peine*, 451; Répert. Sirey, *v^o cit.*, 116; Cas. fr. Sirey, 96. 1. 430; *Pand. Périod.* 96. 1. 144; D. P. 97. 1. 333.—*Contrà*: Le Sellyer, *op. cit.*, I, 118).

Regula mai sus expusă, după care intenția nu este necesară în materie de contravenții, suferă oare-care excepții; căci însuși legiuitorul prevede oare-care contravenții, în care voința făptașului este un element constitutiv al faptului. Astfel sunt, de exemplu: faptul de a arunca *cu voință* lucruri tari sau puturoase asupra cuiva (art. 385 § 8, 389 § 9); de a culege sau mânca fructele altuia; de a călca și vatăma holdele altuia (art. 385 § 10 și 11); faptul de a vinde băuturi prefăcute (art. 389 § 7); faptul de a intra în grădinile sau viile altuia, când fructele sunt coapte sau aproape de coacere (art. 389 § 10); faptul de a rupe *cu cuget rău* afișele lipite din ordinul autorităților publice; de a strica drumurile publice, instrumentele de agricultură, șurile sau colibele altuia (art. 393 § 9 urm.), etc.

(1) Tot în a est sens se ved redactate art. 71 din codul penal belgian, art 37 din codul penal neerlandez etc. «Nu va fi pedepsit. dice acest din urmă text, acela care comite un fapt ce nu-i poate fi imputat din cauza desvoltării necomplete sau a turburării bolnăvicioase a minții sale»

In resumat, voința omului este un element constitutiv al contravenției, de câte ori legea o spune anume, și în asemenea caz, faptul material nu este suficient pentru a da loc la aplicarea unei pedepse.

D. Alexandresco

Jalbarii

În ambele principale românești mai cu seamă sub fanarioși multe procese erau interminabile, căci inpricinatul nemulțumit cu judecata ce avusese ieșea cu jaiba în proșap la Domnitorul următor cerând să fie cercetată din nou.

Pe acele vremuri fiind prea puțini avocați cu practică, procesele se făceau toate de scriitori (jâlbari), cum le trecea prin cap și după cum mai văzuseră în alte ocașii. Dintre aceștia cei mai de neam se recunoștea ca avocați, așa că între jâlbar și avocat era pe atunci o prea mică diferență.

La 1864 odată cu alte reforme s'a votat și o lege pentru constituirea corpului de avocați. Jâlbaritul însă n'a fost stîrpit, ci din contră lipsa de industrie și de meserii pe de o parte, pe de alta încurajarea funcționarismului de partidele noastre politice au îmulțit peste măsură jâlbarii, cari din cauza luxului și multiplelor nevoi au început să se dedea la diferite servicii necinstite.

În adevăr, ce să se facă acea droae de funcționari amovibili, cari în mare parte se schimbă o dată cu guvernul??

Agricultură, comerț și industrie nu știu să exercite, și chiar dacă s'ar pricepe unii, n'au capital, căci viața de scriitor reclamă lux și economii oneste greu se pot realiza!! Prin Moldova mai cu seamă jâlbarii sunt prea mulți, căci acolo tot comerțul e în mâna străinilor. Osebit de asta—după cât știu—unii—cari au învățat la școlile de meserii—stăruiesc din răspuțeri în timpul alegerilor ca să fie numiți scriitorii fiindu-le rușine a-și exercita meseria ce au învățat!!!

Iar când ajung la opoziție stau prin cafenele și cârciumi ori pe antreurile instanțelor judecătorești doar vor prinde pe câte un om să-i facă vre-o jalbă în schimbul unei monede, căci meseria ori n'au știut'o, ori au uitat'o!!

Nevoia te duce pe unde nu-ție voia!! Și știut este: «că gură de om, gură de câine cere pâine!!».

Dar ceea ce e mai trist, e faptul, că lăcomia sau mizeria îi împinge a induce în eroare pe bieții săteni angajindu-se a le face acte ori jalbi, ce ades sunt anutate de instanțele judecătorești.

Și cum țaranul une-ori nu face mare deosebire între jâlbar și avocat mai tot-d'a-una e spoliat, căzând victima naivității sale!!

Am văzut magistrați energici cari au căutat să pună la adăpost pe inpricinați luând măsuri de supraveghere contra jâlbarilor, dar s'au găsit avocați, cari pentru un leu sau doi au semnat alături de acei jâlbari ca martori și ca autori ai actelor!! Unii din d-nii avocați angajază ca secretari asemenea jâlbari, în loc să se pue să muncească cu tot dinadinsul, și cât nu pot copriude să lase câmp de muncă tineretului, ce zilnic ies de pe băncile uni-

versității!! De multe ori și se sfișie sufletul de durere, când vezi oameni victima ignoranței ori chiar relei credințe a jâlbarilor sau samsarilor (despre aceștia vom vorbi altă dată), pierzindu-și timpul și banii, căci după ce au început rău un proces, aleargă prea târziu la un avocat, atunci, când nu-i mai poate folosi la nimic, de-și îi plătesc mult mai scump. E în tocmai cum un bolnav, care pierzând timpul cu babe și buruene, chiamă pe doctor în ajutor tocmai când a ajuns la pragul mormintului!!

Și când te mai gândești, că această droae de jâlbari—în mare parte declassați—abia așteaptă să vină ai noștri la putere pentru ca să li se încredințeze spre pază și administrare avutul, onoarea și viața cetățenilor, începi să disperi pe viitor!!

Și e de mirare cum Corpurile noastre legiuitoare se ocupă de combaterea și îndreptarea tuturor relor, numai de jâlbari nu, deși în majoritate sunt compuse din avocați de prima forță!!!

În definitiv pentru a se putea stârpi cât mai curînd această sectă, ce nu ne face onoare pe lângă salutarile dispoziții luate deja cu îmulțirea școalelor profesionale de agricultură, etc. cred necesare și următoarele:

a) Revizuirea legii pentru constituirea corpului de avocați, pedepsindu-se jâlbariul.

b) A se legifera stabilitatea tuturor funcțiunilor!!

c) A se înființa proprietatea mijlocie rurală în anumite condiții necesare existenței ei.

Atunci jâlbarii, dăunătorii societății ca prin farmec vor dispărea, căci împinși de foame, volens-nolens, se vor apuca de agricultură, comerț și industrie, iar tinerimea va îmbrățișa meserii și funcțiuni bine meritate spre fericirea lor și a societății!

Gh. St. Demitriu

Judecător de pace Ploești

Peste 6 zile va apare în editura Curierului Judiciar

EDIȚIA II A VOL. I

din

TRATATUL DE DREPT CIVIL

de

D. ALEXANDRESCO

Prețul: broșat lei 18; legat în pânză lei 20; cu piele la cotor lei 21.

Depozit la ziarul Curierul Judiciar. Se expediază contra valoare: mandat poștal sau ramburs. Porto în sarcina cumpărătorului.

Treptat vor avea să apară și vol. II, III și IV cari sunt de mult epuizate și ajunsese a se vinde la ocașii pe prețuri fabuloase.

Vol. V, VI, VII și VIII cum și Dreptul vechi Românesc, scris în limba Franceză, se găsesc de vinzare la Ziarul Curierul Judiciar București, Calea Rahovei 5, lângă Palatul Justiției, pe prețul lor fără nici un adaos.

A apărut vol. I, II, III și IV, Enciclopedia juridică, de d-l Ciorapciu, doctor în drept, avocat al Statului. Prețul fie cărui volum broșat lei 12; legat lei 15.

Depozit la Curierul Judiciar, Calea Rahovei 5, București, de unde se expediază contra valoare: mandat sau ramburs.

Cine cumpără câte-și patru volumele de o dată acceptăm plata 2-4 rate lunare.